

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Рекла́мні: Адміністра́ція:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 180.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 24-го СЕРПНЯ 1978

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 24, 1978

No. 180. VOL. LXXXV

ОКРУГИ УНС МЕТРОПОЛІ НЬЮ ЙОРКУ-НЬЮ ДЖЕРЗІ ВІДБУЛИ СПІЛЬНІ НАРАДИ У ПІДГОТОВІ ДО ОСІННЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ

Джерзі Сіті. — Кандидати на членів Українського Народного Союзу ніколи не переводяться, тільки треба їх знати та вміти зорганізувати — було кінцевим висновком спільних організаційних нарад п'ятих Округ УНС-оу метрополії Нью-Йорку-Нью-Джерзі, що відбулися тут у приміщенні Головної Канцелярії УНС в його Українській Будівлі, минулої суботи, 19-го серпня, в поплудневих годинах. У цих перших більших нарадах союзних Округ після травневої 29-ої Конвенції, взяли участь — не зважаючи на вакаційний час та літню спеку — майже пів сотні представників Округних Комітетів УНС Нью-Йорку (голова головний радний Микола Хоманчук), Надгусовської (голова Степан Островський), Ньюарку (голова інж. Богдан Мак), Перт Амбю (голова Михайло Захарко) та Пассейку (голова Іван Хомко). Народи відкрив коротким привітанням присутніх ініціатор цих зборів, головний організатор Василь Орхівський, а проводив ними — з волі привітаних — головний президент д-р Іван Фліс.

Привітавши присутніх зі свого боку, новообраний 29-ою Конвенцією на головного президента д-р Іван О. Фліс насамперед відповів на самозрозумілий запит: чи після довголітньої адвокатської практики йому подобається його нова праця та як він дає собі з нею раду? Подобається! — казав д-р І. Фліс, — та ще й як! Коли ж мова про те, як він цю нову працю виконує — він уже багато пізнав і навчився та виконує свої завдання, мавши постійну співпрацю і раду-пораду таких знайомих союзних справ, як головний секретар Володимир Сохан та головний касир пані Ульяна Дачук. Своєю основною працею головний президент поділив на приблизно рівні чотири частини: розмови телефоном, конференції із затурбованими в Головній Канцелярії головними скзе-

Під час організаційних нарад УНС-оу. До зібраних промовляв головний секретар Володимир Сохан, а біля нього сидять головний президент д-р Іван Фліс (справа) та головний організатор Василь Орхівський (зліва).

кутивними урядовцями і працівниками, репрезентація та подолання всіхляких «біжучих справ», включно з кореспонденцією тощо.

В дальшому д-р Іван Фліс коротко з'ясував теперішній фінансовий і організаційний стан УНС-оу. Коли мова про фінанси, вони постійно збільшуються та переконаливо доводять, що УНС-оу в цьому відношенні має сильну базу. За перше півріччя цього 1978 року майно УНС-оу збільшилося на дельти 169,554 дол. і з кінцем червня ц. р. вносило вже 42,395,005.00 дол. Збільшилися прибутки з вкладок і прибутки з інвестицій. Загальне майно збільшилося, не зважаючи на те, що в цьому часі були додаткові конвенційні видатки, які вносили 320,127.00 доларів.

Менш задовільно представляється організаційний стан. Про збільшення фінансів дбає Екзекутивний Комітет відповідними інвестиціями та господарськими взагалі, але він не може — і ніколи не міг — сам «господарити» членами. В цій організаційній діяльності мають поле допису в першу чергу організатори, (Закінчення на ст. 3-ій)

Виступи солістів і ансамблів та спортивні змагання будуть головними атракціями на Союзівці цього і наступного кінця тижня

Союзівка. — Різноманітні культурно-розважальні програми, мистецькі виставки, спортивні змагання та забави заповнять останні два вікенди літнього сезону на цій оселі УНС-оу, який традиційно завершується в понеділок, 4-го вересня, у свято Дня Праці.

В найближчу п'ятницю, 25-го серпня, на Союзівці вперше виступить оркестра "Помин" з Балтімору та "Граватиме гостям до та". В суботу, 26-го серпня, на сцені павільйону "Веселка" виступить танцювальний ансамбль під мистецьким керівництвом Роми Приймів-Богачевської і Маркіана Комічака. До танців під час вечірньої забави приграватиме оркестра Союзівки з вокалісткою Оксаною Тромою. В неділю, 27-го серпня, серію літніх мистецьких виставок завершить маестро Михайло Мороз, а увечері цього дня відбудеться програма, присвячена його творчості.

В середу, 30-го серпня, на Союзівці гостюватиме тенор Богдан Чаплинський з Філадельфії і виступить увечері з програмою композицій та пісень при фортепіановому акомпанюванні проф. Ігора Соневицького.

Ірена Вельгаш

В п'ятницю, 1-го вересня, в поплудневих годинах розпочнуться крайові першості в тенісі і продовжуватимуться до п'ятниці, 4-го вересня. В суботу, 2-го вересня, відбудуться тут крайові плавацькі змагання.

В мистецькій програмі в суботу увечері виступить мешко-сопрано Ірена Вельгаш з Вінніпегу, на фортепіано акомпанюватиме проф. І. Соневицький. Нелітню вечірню програму заповнить дуета оркестра осередку СУМ в Монреалі. Майстром церемонії обидвох програм буде Володимир Гентіш, який ще додатково виступить в суботу увечері з гумористичними монологами і куплетами. До танців під час теплішого акомпанювання проф. Ігора Соневицького.

Делегація СКВУ і УККА відвідала Філадельфійського Митрополита в справі СКВУ

Філадельфія. (Мгр Іван Скоцилас). — Митрополит українців католиків у ЗСА, Віпроевськ, Йосиф Шмондюк, прийняв 19-го серпня 1978 делегацію в складі: проф. д-р Богдан Гнатюк — скарбник Світового Конгресу Вільних Українців, мгр Іван Базарко — адміністративний директор Українського Конгресового Комітету Америки, проф. д-р Петро Стерчо — голова Філадельфійського Відділу УККА й мгр Іван Скоцилас — секретар фінансової підкомісії підготовки Третього Конгресу СКВУ. Делегація в довгий розмові поінформувала Митрополита про діяльність Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців і підготовку до Третього Конгресу СКВУ, який відбудеться у Нью-Йорку 23-26 листопада 1978. Цей Конгрес буде маніфестацією української спільноти у Вільному Світі, як вияв їх настанови в обороні віри і релігії та продовження вільної боротьби українського народу за права людини бути вільною від страху й переслідувань за релігійні й національні переконання,

що їх терпить тепер нарід в Україні під московсько-більшовицьким режимом. Зокрема поінформовано Митрополита про плянувану акцію збирання фондів для посилення діяльності Секретаріату СКВУ й на потреби переведення Конгресу, яку на терені Америки переводить УККА. Митрополит живо цікавився діяльністю СКВУ, виявляючи свою прихильність і зрозуміння для корисної праці нашого народу. Делегація висловила Митрополитові подяку за вітальні й доброзичливі зауваги та поради, а також за найменування представника Української Католицької Церкви в ЗСА до Церковної Комісії СКВУ в особі о. митратора Мирослава Харини, якого всі віровизнання одноголосно вибрали на голову цієї комісії. Делегація заявила, що організоване громадянство є вчлене Митрополитові за його участь у нараді єпископату у Вінніпезі й за проголошення підготовки до торжественного відзначення Тисячоліття Хрищення України.

Появилось перше видання КІУС на Канадсько-Українську тему

Едмонтон. (КІУС). — Старанням Канадського Інституту Українських Студій появилось перше англійське видання цього Інституту на українсько-канадську тему у видавництві Альбертського університету. Праця Ф. Свірипи з: "Ukrainian Canadians: A Survey of Their Portrayal in English-Language Works" розглядає розвиток української громади у канадському суспільстві.

Праця спершу розглядає найраніші статті й звіт, що обмежуються поверховними описами мальовничих, але дивних селян у кожухах. Авторам — байдужим англо-кельтам — залежало, щоб цю селянську масу якнайшорше асимілювати в британоканадське життя.

У міжвоєнний період українці, захопившись поняттям "мозаїки", підкреслювали свою спадщину. Після Другої світової війни авторами англійських праць були передусім українські канадці.

У семидесяти роках канадськість визначено в рамках двоєвності й багатокультурності. Це позначилося й на дослідках про українських канадців; вони стали більш витонченими і ця тематика стала повноцінною. Сьогодні —

це визначена дисципліна, у великій мірі завдяки повазі канадців для етнічної різноманітності.

Авторка розглядає різні праці в хронологічному порядку, напр. державні звіти, тези, повісті, журнальні статті і праці педагогів та церковних діячів, щоб показати розвиток важливих мотивів і їх натиск на інтерпретацію. Після війни розвиток українців у Канаді вивчався з погляду історії, соціології, демографії та філології, і це розглянуто в праці. При кінці книжки є бібліографія використаних джерел, біографічні довідки про авторів (якщо відомо) і замітка про існуючу українсько-канадську бібліографію.

Авторка зробила ступні В. А. і М. А. з історичних наук в Альбертському університеті і тепер працює дослідницею в Канадському Інституті Українських Студій. "Ukrainian Canadians: A Survey of Their Portrayal in English-Language Works" можна набути у Видавництві Альбертського університету; у твердій оправі 9.95 дол. ISBN 0-88864-050-1, у м'якій оправі 3.95 дол. ISBN 0-88864-022-6.

КИТАЙСЬКИЙ ВАТАЖОК ХВАЛИТЬ ПОЛІТИКУ ТІТА, ПРОДОВЖУЄ КРИТИКУ МОСКВИ

Београд, Югославія. — Ассосієтед Пресс інформують, що голова китайської Комуністичної партії і прем'єр-міністр уряду Гуа Куо-фенг, приїхавши після 5-денної візити в Румунію до Югославії, продовжує критику політики Советського Союзу, використовуючи для цього 10-ту річницю інвазії військ Варшавського Пакту на Чехо-Словаччину в 1968 р., в часі якої був повалений уряд Александра Дубчека і зниснені надії чехо-словацького населення на лібералізацію комуністичного режиму в їхній країні.

Помимо того, що Гуа не називав по імені Советського Союзу, але його вислови про "гегемонізм" і "агресорів", проти яких Югославія готова кожної хвилини виступити, якщо вони загрожуватимуть її незалежності, не залишали сумніву, про кого йде мова. Довгу промову з випадками проти СССР і хвальбою президента Тіта Гуа висловив в часі парадної вечері, влаштованої в його честь югославським урядом та у якій взяли участь високі партійні діячі і запрошені закордонні дипломати. "Югославія є готова на всяку можливість, якщо вороги наважаться порушити її кордони", — заявив китайський верховола. Очевидно, в Югославії є страх, що совети можуть відновити тиск на непокірних югославів, прихильників Тіта, особливо після його смерті, і намагатимуться повернути Югославію у советський табір, з

якого вона вийшла в 1948 році, створивши свою відмінну форму керівництва державою, — кажуть численні політичні спостерігачі, — але покищо президент Тіто і члени його уряду здержуються від відкритих нападів на СССР, що було помітне також при привітанні китайською гостя, який задержався в Югославії аж 9 днів. Тіто, наприклад, у своїй промові, виголошеній на цьому ж бенкеті, оминав критику не тільки Советського Союзу, але також будь-якої іншої великодержави, натомість похвалюючи висловлювання про неутралітні держави, непов'язані з жадними військовими й політичними блоками, відмічуючи при тому їхній вклад у справу миру в світі. Тіто також закликав держави світу шанувати принцип невмешування у внутрішні справи інших держав, що протиставляється усім міжнародним договорам.

Анголя і Заір підписали договір приязні

Кіншаса, Заір. — Пресові агентства інформують, що відносини між Анголею і Заіром значно покращилися, а також припинилися сутички між прикордонниками від часу підписання договору приязні урядом обидвох антагоністичних режимів з метою об'єднати ситуацію у прикордонній смузі, яка в минулому все кінчалася зударом, а в травні ц. р. довела до інвазії катангійських партизан на провінцію Шаба, у висліді чого загинуло понад 800 осіб, переважно цивільні, які були вбиті комуністичними партизанами, вишкоченими в Анголі при допомозі кубинських старшин. Президент Анголи Агостіно Нето і президент Заіру Мобуту Сесе Сесо підписали в понеділок, 21-го серпня, спільну угоду у лужесовому замку заїрського президента. Нето прибув до Заіру з великою 97-членною делегацією після 5-тижневих переговорів, які уможливили підписання згаданого договору. Політичні спостерігачі твердять однак, що причиною припущеного договору між обидвома державами були економічні труднощі, які переживають Анголя і Заір, та тиск урядів З'єднаних Штатів Америки і деяких західноєвропейських країн. Газета "Геральд Трібун" інформують, що Державний департамент ЗСА задержав 26-мільйонну доплату харчів до Заіру аж до часу, поки тамошній уряд не знайде спільної мови з сусідньою Анголею і не врегулює прикордонних справ, які все були причиною конфліктів в минулому. Помимо того, що в Заірі панує оптимізм, деякі коментатори ставлять під сумнів мотиви комуністичного уряду Анголи, який перебуває під безпосереднім впливом СССР і Куби.

В Ірані загинуло 377 осіб, уряд обвинувачує ісламських марксистів за злочин

Тегран, Іран. — Пресові агентства інформують, що з суботи на неділю, 19-го серпня ц. р. терористи, яких уряд називає "ісламськими марксистами", донали масового вбивства людей, найстрашнішого, яке колинебудь сталося в модерній історії Ірану. Вони, замкнувши герметично усі виходи у великому театрі, обили його беззміною і підпалили у чотирьох кінцях. Абадан, місцевість, у якій трапився випадок, не переживала такого страшильного видовища від часу свого існування, — пише американський кореспондент Еванс Джонсон з газети "Ді Ньюс Ворлд". У висліді цього злочину 377 осіб загинули, як краще згоріли в огні, не мігши відістатися на зовні, і тільки 10 осіб врятувались, але немає

певності чи вони будуть жити, бо деякі з них тяжко попечені вогнем. Коли вогонь пробив собі отвір на даху театру, знутра було чути страшні крики загублених людей, яких вже не могли врятувати пожежники і частини національної гвардії, які були покликані до рятувочої акції. Речник міністерства внутрішніх справ іранського уряду заявив кореспондентам, що у висліді цього нечуваного злочину, якого допустився марксист, а згідно комуністи, які діють під цим прикриттям і використовують фанатичних мусулман, уряд буде змушений загострити контроль діяльності не тільки згаданої групи, але також усіх інших екстремістичних груп, які діють в Ірані.

10-ТА РІЧНИЦЯ ІНВАЗІЇ НА ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ ВИКЛИКАЛА ПРОТЕСТИ У СВІТІ

Лондон, Англія. — Пресові агентства інформують, що 10-та річниця інвазії військ Варшавського Пакту на Чехо-Словаччину в 1968 році викликала цілий ряд протестів, які проявлялися у формі численних демонстрацій у ряді країн Західного світу, який у принципі засуджував брутальний спосіб придушення "Празької весни" советськими танками.

В Женеві, Швейцарія, демонстранти окупували бюро советського Аерофлоту, протестуючи тим проти советської інвазії на Чехо-Словаччину, але коли наспіла поліція, речники Комітету солідарності з опозицією у східноєвропейських країнах наказали своїм прихильникам опустити будинок Аерофлоту без жадного спротиву.

В Анкарі, Туреччина, мала група про-китайсько настроєних лівих елементів також демонструвала перед будинком советського Аерофлоту, вибивши майже усі шибви у вікнах будинку.

У східному Берліні сильна експлозія поважно пошкодила будинок чехо-словацького амбасадора в Східній Німеччині, але речник амбасадри заявив офісній кореспондентам, що експлозію спричинив газ. Свідки однак заявляють, що вони бачили, як сильний вибух в будинку амбасадора висадив усі вікна, але досі не вдалося встановити, чи хтось в середині

будинку загинув, чи був поранений і які інші знесення наступили в наслідок вибуху.

В Намурі, Бельгія, група юнаків обкидала камінням і саморобними бомбами поїзд-експрес, який йшов до Москви.

В Лондоні, Велика Британія, понад 4.000 осіб демонстрували не тільки проти інвазії в 1968 р., але також проти теперішньої окупації Чехо-Словаччини Советським Союзом. Демонстрації влаштували молоді консерватисти. Велика товпа демонстрантів вислухала на Трафальгарсквері запальної промови колишнього політичного в'язня советських "психушок" Владіміра Буковського і сильно оплескувала звернення лідера опозиційної Консервативної партії Маргарети Татчер, яка перебуває тепер на відпочинку і не могла взяти особистої участі у цій протестній маніфестації. Пані Татчер у зверненні заявляла, що інвазія на Чехо-Словаччину в 1968 році доконана Советським Союзом і військами Варшавського Пакту, показала цілому світові, яку загрозу несе для нього комунізм.

У Пекіні, Китайська Народна Республіка, місцеві власті влаштували символічний концерт слав'янської музики для відзначення 10-ої річниці інвазії, але цей концерт збойкотували дипломати східноєвропейських держав.

Речник Державного департаменту, відповідаючи МекГоверні, висловивши опінію, що було б важко збройною силою повалити режим Камбоджі, бо тією комуністичною країною править 9 мало відомих лідерів у столиці Пномпені, які спирають свою владу на провідників по селах країни. Отже, щоб завоювати Камбоджу, треба було б захопити майже кожне село. Центр влади не находиться більше в Пномпені, бо "Хмер Руж" перевели примусову масову евакуацію населення всіх міст, так що у столиці тепер живе тільки біля 25.000 осіб.

Сен. МекГоверн признав, що було б важко міжнародній військовій силі повалити режим "Хмер Руж", але вважає, що населення Камбоджі самотинно посідали в обороні комуністичного режиму, який веде народо-вбивчу політику.

Ізраїль помстився за напад палестинських партизанів

Бейрут/Лондон. — у неділю, 20-го серпня, кілька годин після того, як в Лондоні палестинські партизани, члени Народного Фронту за Визволення Палестини, напали на автобус ізраїльської левунської лінії "Ел Ал", вбили одну стюардесу і поранили 9 інших осіб, ізраїльські військові літаки збомбили кілька таборів палестинських арабів біля Бейруту, Ливан. Палестинці очікували налету, бо тільки з'явилися ізраїльські літаки, зразу почали стріляти протилежності гармати. Ізраїльські власті

заявили, що збомбили табори палестинських партизанів, а натомість палестинці твердять, що під час налетів згинуло багато цивільних осіб.

Щодо нападу в Лондоні, то британські поліцейні чинники пошукували за двома арабами, які обстріляли ізраїльський автобус із кулеметів і кинули кілька бомб, а відтак втекли. Крім ізраїльської стюардеси загинув теж один палестинець, який висадив себе бомбою, щоб не потрапити в руки поліції.

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 - authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65% міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтська „демократія”

Київська газета „Радянська Україна” помістила у числі з 19-го липня ч. р. коротку статтю старшого співробітника Інституту держави і права АН УССР, кандидата юридичних наук В. Сіренка, на тему „Право на критику”. Стаття говорить про те, як Комуністична партія Советського Союзу на всьому протязі „соціалістичного будівництва” приділяє багато уваги розв'язанню критики і самокритики, бо, мовляв, „марксистсько-ленінські положення про критику втілені в Програмі і Статуті КПСС, де розвиток критики і самокритики розглядається як право й обов'язок кожного комуніста”.

Для підкріплення своїх тез Сіренко покликається на ХХУ з'їзд КПСС і на „самого” генерального секретаря ЦК КПСС й голову Президії Верховної Ради СРСР Леоніда І. Брежньєва, який у своїй книжці „Відродження” стверджує, що „партія, як авангард радянського народу, вимагає від керівників, від усіх радянських людей правильно сприймати і по-доброму відповідати на критику”. Там же, тобто у книжці Брежньєва, говориться, що „кожний виявлений факт переслідування за критику повинен діставати не тільки партійну і громадську, але у потрібних випадках також юридичну оцінку, бо тільки за таких умов можна вважати, що дане конституційне положення буде жити, діяти і працювати в ім'я соціалістичної демократії і комуністичного будівництва”.

Сіренко далі мовить, що ці послідовні й принципи „установки” Комуністичної партії давно стали складовою частиною „демократії” суспільства розвинутого соціалізму. Тому, згідно з його роздумуваннями, у тлумаченнях советського права, в СССР існує право на критику і це право знайшло навіть втілення у новій советській конституції. У статті 49-й конституції СССР записано, що „переслідування за критику забороняється”, а осіб, які переслідують за критику, притягається до відповідальності. Проте, вже кілька рядків далі Сіренко каже, що „критерієм критики повинні бути положення марксо-ленінського вчення і соціалістична законність”, але конституційне право на критику виключає право пропаганди ворожих соціалізму поглядів, право виступати проти політичного курсу партії і советської держави”. Немов насміхаючись з власної „законності”, Сіренко повторює за Брежньєвим, що західні критики нової конституції СССР очікували, що советська держава надасть „право” своїм громадянам боротися проти „радянської держави, проти соціалізму”, що було б „на радість” імперіалізму. „Радянський народ ніколи не піддасться таким побажанням”. Отже, як кажуть американці: now you see, and now you don't! Критикувати можна, але спробуй!

Ці всі знають і про це Сіренкові не треба було й писати. В Деклярації Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, підписаної Берлінською, Григоренком, Кандибою, Лук'яненко, Мешко, Матусевичем, Маринюком, Руденком, Строчаком і Тихим, виразно й недвозначно про це пишеться, що українцям, наприклад, протестом десятиліть виступали в голови, що в СССР не існує жадне „національне питання”, що лише закляті вороги советської держави златні думати про відокремлення України від Росії. Але молоді люди, які вивчали советське право, не погоджувалися з тією думкою, бо вони у советській конституції і у кримінальному кодексі ніде не знайшли статті, яка каже, що агітація за відокремлення від Росії карається законом. Вони, а в першу чергу молоді правники Левко Лук'яненко і Іван Кандиба, які спочатку широко вірили в ретельно вивчене ними советське право і у „право на критику”, висловили свою думку до цієї справи, за що комуно-московські імперіалісти покарали першого карою смерті, замінивши опісля вирок 15-ма роками каторги, а другого довголітнім позбавленням волі. За спробу висловити своєї думки засуджено і вислано до таборів смерті сотні, а може тисячі українських інтелектуалів, членів так званих Гельсінкських Груп, борців за національну і людську свободу, а Сіренко в обличчя цього наявного геноциду покликається на 49-ту статтю советської конституції, советську „демократичну систему” і право советських громадян на критику. Советська забірність справді не має меж.

Степан Женецький

МОСКВА ВИБРАЛА КОНФРОНТАЦІЮ

На початку свого урядування президент Картер виявив прихильне ставлення до справи людських прав. Але його зацікавлення тими правами було не більше, ніж ставлення невідомого проповідника до великої політики. Якщо ж справа людських прав прибрала гострішого характеру, Картер почав зменшувати своє зацікавлення ними. Але суд над Шаранським і Гінзбургів повинен наразі перекозати президента Картера, якого делікатною і вразливою є для Москви справа людських прав. Тут криється велика нагода для американського провідника, який розуміє мистецтво стратегії і дипломатії. А тиск за здійснення людських прав може раз сильнішати, а раз слабшати, за допомогою чого можна вимусити на Москві співпрацю в інших ділянках.

Автор передовий в „Ді Но Лідер” пише, що треба сумніватися, чи Картер знає, як використати справу людських прав, як важливу у відносинах з Советським Союзом. В нього є занепокоєння схильність до говорення, замість діяння, немов би пресові конференції могли заступити делікатну дипломатію.

Та, не заважаючи на все це, кремлівські верховоди повинні були взяти до уваги пересторогу президента Картера в Ананолісі. Навіть якщо американський президент не є вповні рішучим для ведення конфронтації, зате американський народ скорим темпом до цього психологічно пригтовлюється. Американці щораз більше перекозуються, що кремлівські володарі, замість кооперації, — йдуть радше на конфронтацію. Якщо президент Картер не є рішучим на цей виклик, то Конгрес готовий допомогти йому рішучістю на цей крок. А коли б і це не допомогло, то справа американсько-советських відносин може стати однією з головних питань у президентських виборах у 1980 році.

Кремлівські диктатори правдоподібно добре вираховували, що саме тепер вони можуть розправитися з борцями за людські права та що протести в Америці скоро затихнуть, як це сталося із давніми малярськими повстаннями в 1956 році та окупацією Чехословаччини в 1968 році. Але тут є різниця. Американський народ і Конгрес починають бути свідомими з приводу надмірної розбудови советської атомової і звичайної мілітарної сили. Вони дуже стурбовані експансією советських впливів в Афганістані, Африці і Ємені. Стає ясним, що Москва старіється загрозити шляхами, якими проходила нафта на Захід. В Америці все ще проходить

дискусія, якою повинна бути американська відповідь на ці агресивні кроки Москви. Затиск людських прав у Советському Союзі скріплює позицію тих сил в Америці, які є за конфронтацією з Москвою.

У своїй промові в Ананолісі президент Картер вірно висловив поставу американського народу, як рівнож його уряду: „переконати Советський Союз про користі зі співзвучання і про великі шкоди агресивної поведінки”. Він рівнож докладно очеркував поставу Советського Союзу до політики деталу, яка для Москви означає „продовження агресивної боротьби для політичних користей і збільшення своїх впливів різними способами”.

Агресивне поступовання Москви в Африці, в ділянці зброєння та відносно людських прав переходять всі межі можливостей, що є сприятливими для американського народу в категорії „компетитів”. Москва повинна взяти до уваги американську пресу, публічну опінію і Конгрес під час останніх судів над дисидентами, як передмак того, чого вона може очікувати, як там намагалися виявляти сталінізм й імперіалізм. Стримання продажу технології, це тільки початок. Білий Дім може поборити негати кроки, щоб встановити тіснішу контроль над продажем збіжжя Советському Союзі, замість залишити це для Департаменту агрикультури. В майбутньому продаж надвишкової квоти пшениці кукурдузи повинна залежати частково від того, що Москва робить у світі.

Є ще й інші міри, які Америка може прийняти. Американці можуть обмежити число американських пристаней, з яких можуть користуватися советські кораблі. Америка може допровадити до американсько-европейського порозуміння, щоб здержати продаж готових фабрик і технологічного знання Москві і продавати їй тільки готові продукти. Поза економічною ділянкою Америка може обмежити число советських дипломатів, торговельних і інших місій до такого самого числа, як його має Америка в Советському Союзі. Можна заперестати, або зменшити культурний і науковий обмін, високоспротирну співпрацю тощо. Деякі з тих акцій можуть видаватися зарізки, але їх можна буде переверсти, якщо кремлівські верховоди продовжуватимуть своїми акціями провокувати Америку.

Якщо в наслідок московських агресивних дій не дійде до закінчення угоди про зменшення розбудови атомової зброї (САЛТ 2) і почнуться на-

Богдан Цимбалістий

ПАРТІЇ І ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІЯСПОРИ

(Дискусія)

2. Деякі наші організації, не будучи партіями, переводять окремі політичні акції, отож ведуть політичну діяльність у вужчому сенсі слова. Нагадаймо „Вашінгтонські Дні” коли кілька десятків американських конгресменів і сенаторів прибуло на прийняття, що були організовані Українським Народним Союзом. Політичною діяльністю займається УККА і Комітет Українців Канади. Зокрема КУК має вплив і з ним рахується канадський уряд. Його інтервенції в справі становища Церкви в Україні, чи політичних в'язнів, чи в будь-якій іншій українській справі є успішніші ніж були б інтервенції усіх наших, навіть об'єднаних партій. Нагадаймо далі, що Л. Плісцю збільшено завдяки старанням Міжнародного Товариства Математиків, д-ра Тішчир завадило захоплення лікарів. Все це доводить, що різні організації, не будучи партіями, займаються часто акціями, що є політичними. Це буває всюди в світі. Абдікацію бельгійського короля Леопольда II-го в 1951 р. вимагали комбатантські організації і профспілки. Вони проголосили загальний страйк і організували вуличні демонстрації, у висліді чого все життя Бельгії було спаралізоване. Хрис-

ново зброєні перегони, чи як совети кажуть, зброєна гонка, якщо політична деталу припиниться і наново розгориться ідеологічна, значить холодна війна, якщо Америка змобілізує всі свої економічні засоби на повні змагання з Советським Союзом, то Америка, шішком певно, переможе. Американська економічна продукція є два рази вища, як Советського Союзу. Америка має можливість примусити Советський Союз до зброєних переговорів, значить до величких видатків, які спричинять брак товарів щоденного вжитку та недостатку харчів у Советському Союзі, що може мати непередбачливі наслідки на поставу підсоветського населення.

Автор згаданой редакційної статті пише, що надходячі місяці покажуть, чи кремлівські ватажки схочуть пристосувати свої зовнішні і внутрішні дії так, щоб наново поправити свої взаємини з Америкою. Якщо вони не пристосуються ні до зворотної американської політики „моркви”, тобто політики „детанту”, ані до американської політики „бука”, тобто твердій політики — тоді Америка буде остаточно змущена залишити політику „кооперації”, а перейти до „конфронтації”.

[Кінець]

Володимир Барагура

ШЛЯХАМИ МИКЛУХИ-МАКЛАЯ

Дмитро Чуб „3 новогвінейських вражень” („На слідах Миклухи-Маклая”). В-во „Ластівка”, Мелбурн, Австралія, 1977, стр. 128. Обкладинка Пилипа Вакуленка. 45 світлин, в тому частині оригінальних, інші роботи І.Святківського.

Хоч наша мандрівно-мемуарна література має давню традицію й своїм початком сягає княжих часів (Данило Паломник), то вона небагата. Складися на те історично-політичні умови, які не давали нашим людям змоги мандрувати у віддалені країни. А втім, і не всі наші подорожники мали бажання чи талант подати свої спостереження і враження в формі наукового опису, мемуарів, чи художнього репортажу.

Тому кожну появу з тієї ділянки, зокрема екзотику

На маргінесі дозволимо собі зробити тут одну завагу. Деякі наші публіцисти відносять „політичний сектор”, „політичний світ”, „політику” від „громадського”. (На нашу думку, краще було б говорити „громадянського”, що відповідало б англіїському „civic”. „Громадський” це те саме, що колективний чи загальний у таких висловах, як громадська думка, громадська власність і п.). Отож, розрізнення між політичним і громадянським секторами видається нам недоречним. Перш за все поняття „громадянин”, „громадянство” є політичними поняттями. Крім того, як це було ілюстровано раніше, наші так звані громадянські організації виконують часто політичну функцію. Трохи дивно звучить, коли з одного боку говориться, що вся наша повсюдна еміграція є політичною, а з другого підкреслюється, що серед цієї політичної еміграції більшість людей не належить до політичного світу. Автори, що такі розрізнення роблять, мають на увазі наш „партійний сектор” і тих, що є поза партіями. Так і треба би писати. Тоді розрізнення партійної політичної роботи від непартійної, політичної роботи є сенсовим.

4. Вкінці, політичною діяльністю можуть займатися окремо створені політичні організації, які однак не є партіями. Не є вони партіями тільки тому, що не висуюють своїх кандидатів ані претензій на політичну владу. Серед американців є рух „Камон Коз” (Common Cause) створений Джоном Гарденом, бувши членом ам. уряду. Члени цього руху стараються впливати на рішення Конгресу через громадську думку, та інтервенцію в поодинокі сенаторів і конгресменів.

(Продовження буде)

(тут варто згадати першу українську мандрівну Софію Яблонську (1907-1971), яка подорожувала по Далекому Сході й екзотичних країнах та залишила низку художніх репортажів) треба привітати. Таким описом у художньо-репортажному стилі є книжка Дмитра Чуба „3 новогвінейських вражень”. Автор дав їй підзаголовок „На слідах Миклухи-Маклая”. Це має своє умотивування, бо поштовок, який спонукав автора відбутися і прийняти, але обтяжливий поїздку до Папуа Нової Гвінеї, був наш земляк, нашолася заповорожжя Микола Миклуха-Маклай (1846-1888), який перший раз приїхав до берегів Нової Гвінеї в 1871 р., а потім кількакратно повертався туди, робив наукові дослідження з ділянок географії, топографії, демографії, соціо-економіки, антропології, етнології, фольклору, ширив серед тулубців європейської культури й ставав в обороні їхніх людських прав.

Д. Чуб, познайомившись зі шоденником Миклухи-Маклая „Серед дикунів Нової Гвінеї”, перекладеним майстром нашого подорожно-репортажного жанру Борисом Антоновичем-Давиденком, вирішив відвідати цю країну, яка носить тепер назву Папуа Н. Гвінея й стала нещодавно самостійною державою в орбіті австралійських впливів. Цю свою мрію Д. Чуб здійснив в липні 1976 р. в товаристві мистця й автора Пилипа Вакуленка й лікаря д-ра Тараса Яскієвича.

Мимо значних труднощів Д. Чуб зміг відшукати провідника, який завіз його до місцевостей, де проживав і діяв наш козацький земляк, зокрема до Гарагасу, де стояла його хатина й де була база його праці. Тут Д. Чуб познайомився з правником папуаського-прятеля Миклухи-Маклая Ту Камоу Геймом, що є тепер старостою села Бонгу. Від місцевого населення Д. Чуб зібрав багато фактичного інформаційного матеріалу, подобиць, анекдотів і епізодів, що стосуються життя і діяльності нашого екзотичного мандрівника, в пам'ять якого місцева-населення влаштувало величаві святкування в 1971 р.

Хоч поштовок і головною ціллю подорожі Д. Чуба було побувати в місцевостях, зв'язаних з ім'ям Миклухи-Маклая, то автор „Вражень” багато місця присвятив описові країни Папуа й її мешканців. Можливість познайомитися з Н. Гвінеєю й її пожитками були обмежені пляном туристичного бюра, яке організувало поїздку. Туристи могли здивитися лише деякі частини

(Продовження на стор. 3-й)

Богдан Остап'юк

ВКЛАД УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ ТА МИСТЦІВ У ДОРІБОК ЯГІЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

5

Перша зустріч з поетом на вул. Сенаторській 19/2-й поверх зробила на мене незвичайно миле враження. Його висока постать, з незаметно взад відхиленою головою, доторчана чорною притрушеною волосся, високе чоло, голубі очі, усміхнене обличчя, оксамитно-м'який голос, — все те вказувало на високу, аристократичну культуру поета. Його незвичайно скромний, широкосердечний спосіб у поведінці з другими, зроджував у кожного, хто лише мав змогу його пізнати, велику любов та пошану до його особи.

Дім Лепких був завжди відкритий не лише для мистців, науковців, знатних людей, але також для студентів, селян, які приїздили до нього аж з далекої Волині, щоб особисто подякувати йому за монументальний твір „Мазепу”. Його дім (на жаль, не власний) був неначе оазою, українським островом серед польського моря, був тим шматком України, де кожен забував про те, що це старинна польська столиця.

На викладах Лепкого, які відбувалися від 1-ої до 2-ої год. по полудні на другому поверсі „Колегіум Новум” заля викладав ч. 32, доходило багато наших студентів навіть з інших факультетів, в тому числі і автор цих рядків. Я згадав деякі назви студентів, які студіювали в Лепкого українську літературу, а саме: сл. п. Юлія Генік-Березовський, Євген Гуцал, Андришан, Дарія Бриквич (замужня Горнятьєвич), Рабій, Карпинь, Михайло Бажанський, Богдан Кабарівський, Мирослав Стожарський та інші, називаючи який призабув. Було теж кількох студентів поляків. В моєму альбомі

зберегла світлина Лепкого, яку я зробив під час викладу в листопаді 1928 року. І хоч вона під технічним оглядом не була дуже вдала (в той час падав дощ, було слабе освітлення), але як документ-пам'ятка має вартість. Після закінчення викладів і семінара Лепкий завади відвідати свого хворого приятеля Владислава Оркана, який жив недалеко університету. Шойно після цього повертаю додому, дуже часто в товаристві студентів, які його супроводжували. Звичайно професор запрошував їх на чай чи підвечірок.

У Лепких ніколи не бракувало „гостей”, і треба подивитися незвичайну працьовитість поета, який після довгих висидів з гістьми пізно-ночі знаходив ще час для своєї поетичної творчості. Часто зустрічав я в домі Лепких таких наших мистців, науковців як проф. Дам'ян Горнятьєвич з дружиною Дарією, д-р Мирон Ляшківський, проф. Сергій Литвиненко з дружиною Надією, Юлія Генік-Березовський, його брат медик Ярослав, маляр Андрій Лепкий з дружиною Оленою (не були спорідненими з Лепким) сл. п. проф. Роман Бриквич, Богдан Кабарівський, мій шкільний товариш Володимир Постригач, гарні вірші якого любив слухати Лепкий, та інші. Під час таких зустрічей поет, покурюючи цигарку, розказував свої спогади з давнього-минулого, коли у вітальні налягав сумерк, і коли кожний із присутніх не бачив поета, лише чув його голос. Тоді в нас відпочивав зір і ми, неначе в молитовному скупченні, слухали казку його життя.

Не раз, бувало, ролі мінялися, і поет оповідач ставав слухачем. З великою приємністю та насолодою любив поет і всі ми слухати рецитатів небилички Юліана Березовського, який прекрасно рецитав Фельдшівача „Довбуша” або новелі Стефаника. Його глибокий баритоновий голос, дикція, модуляція полонили всіх нас. Він був, з ласки Божої, справжнім мистцем слова. На жаль, відійшов від нас у повному розквіті свого життя. Часом змінював Юліана його брат Ярослав, який прекрасно співав героїчним тенором при супроводі фортепіано дочка поета „Синю чічку” М. Гайворонського або „Гетьмани” Д. Січинського. Ці мистецькі вечори, які ми пережили в домі поета, залишилися назавжди в нашій пам'яті.

Про щире та незвич. ч. товаришність поета у відношенні до нас, студентів, свідчать деякі приклади. Одного разу після викладів звернувся професор до мене: „п. Богдане, майте у вас є що закурити, бо я забув дома свій тютюн”. Очевидно, я з приємністю почастував його своїм студентським „тютюном”, а він, набивши свою люльку, запропонував мені: „знаєте, я трохи голодний і маю апетит на „баранчі флячки”, маєте охоту спробувати? Прощу, ходіть зі мною”. Професор запропонував мені до „Гавелки”, добре відомого в той час краківського ресторану. При цьому я спробував не лише „флячки”, але й чарку „крупника”. Ці два приклади свідчать про його скромність та широке серце відношення до нас, студентів; які його поважали, любили та вважали його своїм духовним батьком!

Дізнавшись про те, що я є фотоапаратом, професор просив мене зробити йому копію з його родинних негативів-кільців, що я радо виконав. При цих нагоді я попросив одну копію його світлин, яку він з делікатністю мені подарував. Для роблення копій я вживав тоді з. в. денного паперу (на світлолюбні негативи до сонця), який тоді був у моді, але після 50-ти років час зробив своє: знімок поета збліднув, зате писмо збереглося дуже добре. Одного разу, коли розмова в домі поета зійшла на тему „Слова о Полку Ігоревім”, Лепкий приніс зі своєї бібліотеки незвичайно люксово оправлену книжку. Була це німецький переклад: „Дас Ігорлід”. При тому він звернув увагу на добір спеціальних артистичних паперів до ілюстрації. Кожна ілюстрація мала окремий рід паперу! Коли ми діждемося такого видання, з сумом зауважимо поет?...

В мой пам'яті залишився один незабутний образ: поет при творчій праці у своєму кабінеті. В той час писав він другу частину своєї „Полтави”. Крізь відхилені двері в вітальні бачив я поета, як він, опершись об фотель, покурюючи свою улюблену люльку (з якою ніколи не розставався), потонував у задумі. Перед ним на „бюрку” лежав рукопис, а побіч багато різних книжок, історичних матеріалів тощо. (Варто згадати, що Лепкий користувався у своїй праці різними історичними матеріалами, зокрема про Україну, яких було чимало в Ягйлонській бібліотеці та в музеях Чарторийських і Чапських). На

плечах поета сидів улюблений кіт панства Лепких „Бурко”, що левісив довкола його шиї. Смеркало. Крізь вікна у вечірній імлі майорів над Вислою недалекі Вавель. І яка дивна іронія долі! Поет, оцей добровільний скиталець, що більшу частину свого життя прожив у старинній польській місті, саме тут закінчував свій найбільший прозаїчний твір — тетралогію „Мазепа”. Дивлячись часто на Вавель, він на крилах гадки злітав в далеку Україну, в Батурин і Полтаву.

x x

Автор цих рядків свідомий того, що це надто велика тема і в часописній статті годі як слід навітлити ті події, які відбулися в цьому старинному польському місті з участю українських вчених, мистців кілька віків чи кількадесять років тому. Але це може послужити стимулом чи заохотою для наших науковців написати в майбутньому ширше на основі джерельних матеріалів, які там напевно залишилися, або більшу основну працю про ці події.

Джерела:

1. Український календар, Варшава 1975. Українське суспільно-культурне Т-во в Польщі Антін Верба: Вклад українців у культурний дорібок Польщі, стр. 256-264.
2. Український календар, Варшава 1964 (УСКТ), О. Волинський: 600 літ Краківського університету, стр. 50-53.
3. „Наша культура”. Літературний та популярно-науковий журнал. Варшава, січень 1971. Про пам'ятник староукраїнського мистецтва (розмова з проф. Григорієм Логвиненком). Розмовляв Михайло Лєсів, стр. 3-5.
4. „Ілюстровані вісті”, Краків, січень 1941. С. Львівський: О. Новаківський, стр. 5-8.
5. „Наша культура”. Варшава, жовтень 1963, О. М.: Наталка Мілян, стр. 3.
6. Володимир Кубійович: „Мені 70”. Париж-Мюнхен, 1970, стр. 24-26.
7. Володимир Кубійович: „Україні в Генеральний Губерній 1939-1941”. Чикаго, 1975. Видавництво М. Денісюка. Згадки про Б. Лепкого, Івана Зілинського, (Продовження на стор. 3-й)

Кубинські в'язні переводять голодовний протест

Нью Йорк/Гавана. — Пресові агентства інформують, що біля 2,000 в'язнів у тюрмах комуністичної Куби від 27-го липня ведуть голодаку-протест проти жорстоких умов у тих тюрмах, як і теж тому, що деякі колеги-в'язні зникли без жадного сліду.

Покликаючись на кубинські організації за кордоном, які ворожо наставляли до комуністичного режиму Фідела Кастра, пресові агентства повідомили, що голодаку-протест проходить у в'язницях Гавани, Боніто та Лас Тапідас, зокрема в останній, де в'язні держать у малих клітках, що їм дуже важко навіть поворухнутися.

Щодо в'язнів, які зникли без жадного сліду, то це тепер трапляється щораз частіше. Недавно зникли Антоніо Лямас де ла Торре, колишній капітан у армії Фідела Кастра, д-р Альберто Фібля Гонзалес, лікар, який критикував діяльність комуністичного режиму, і письменник Ернесто Діа Родрігес.

В Індії загинуло від повені 550 осіб

Нью Делі, Індія. — Французьке пресове агентство інформує, що в багатьох провінціях Індії, зокрема у східній і північній частині країни, почалися, в наслідок довготривалого дощу і гурганів, страшні повені, від яких досі загинуло понад 550 осіб, а багато пропало без вістей і за ними розпочали розшуки військові човни, які були змобілізовані урядом для рятувальної акції. У західній Бенгалії понад 600.000 осіб опинилися в оточенні води, тобто перебувають в повній ізоляції від суші. Федеральний уряд розпочав рятувальну акцію на широкій території, але загальною сподіваються, що сотні осіб всеодно загинуть, якщо вода підніметься. В міжчасі надходять чутки про випадки смерті з інших провінцій, також загроженої військовими човнами, які були змобілізовані урядом для рятувальної акції. У західній Бенгалії понад 600.000 осіб

Вступайте в члени УНСоюзу!

3 нагоди фортепіанового речиталю Тані Бабенко і Наді Гнат

Наді Гнат

Таня Бабенко

Відділ Українського Музичного Інституту в Ірвінгтоні, Н. Дж., втрачає цього літа дві визначні учениці — Таню Бабенко й Надю Гнат, які закінчили середню школу і залишають наше містечко для дальших студій в коледжах.

Таня Бабенко закінчила в УМІ повні студії і після вищих курсів навчання складає тепер свій дипломний іспит, а Надя Гнат, як абсолютентка чотирьох середніх курсів, одержить „грамоту“.

Могли скласти дипломний іспит — це неабияке досягнення, бо час навчання в УМІ тривав найменше 10 років, і цей іспит вимагає програми самостійного речиталю, де були б заступлені твори концертного репертуару композиторів всіх головних музичних стилів. Тому то на сотні наших учнів доводять до дипломного іспиту лише одиниці.

Не самі таланти творять число наших абсолютентів, а твердо працюючі таланти, які відзначаються як їх солідністю, витривалістю і завзяттям, і які розуміють боляку до деякої міри сенс музичних студій та цінність їх безпосередньої і посередньої користі, а не трактують їх, як тільки накладений на них важкий, зайвий обов'язок.

На Таню Бабенко ми глядімо сьогодні ще й з винятковим подивом і призначенням, бо вперше з її музичними студіями протягом 8 років розгравалась в її домі родина трагедії. Невилікувальна і довготривала хвороба її батька і втрата його не зламали пильності і обов'язковості Тані в навчанні. В час найбільших розпачливих переживань, вона витривала на пості визначної учениці в своїй середній школі і в УМІ. Вислана в 1972 р. на стейтові фортепіанові конкурси музичної організації МЕА (Музичний Еджукейторс Асоційейшен оф Нью Джерсі), вона здобула двічі другі і тричі перше місце. Найбільшим її успіхом в тих конкурсах було досягнення першого місця у виконанні довгої віртуозної частини фортепіанового концерту д-моль МекДавела. Цим твором Таня закінчувала програму

ювілейного концерту американських композиторів, що його влаштувала згадана організація для переможців конкурсу в 200-річчя ЗСА.

Талановита і працююча Таня, відома із своїх досягнень серед американських учителів музики, а серед українців із репрезентативних концертів УМІ та громадських імпрез, в яких вона була солісткою, — незвичайно і невдавано скромна й безпретенсійна, тому кожному мила.

Таня Бабенко є член 25-го Відділу УНСоюзу. Надя Гнат почала вивчати музику на 11-му році життя, але дуже швидко догнала своїми здібностями і працею більше заангажованих від себе колег. Вона здобула у згаданих конкурсах двічі перше місце і також звернула на себе увагу учителів музики в Ірвінгтонській середній школі, де стала дуже придатною в імпрезах цієї школи, як солістка і акомпаньторка. Особливе призначення належить їй за популяризування в цій школі фортепіанових творів українських композиторів, які будили живе зацікавлення так учителів, як і студентів.

Надя закінчила гайскул, як перша в музиці і її нагороджено, як нікого до цього, імпульсозною „золотою грамотою“ та грошовим подарунком від учителів для дальших музичних студій в сумі 200 дол. Однак, куди важливішою за ці подарунки була постійна моральна підтримка учителів цієї середньої школи, і це саме найбільше стимулювало Надю вибрати музику, як головний предмет в коледжі.

Як фінал своєї праці в УМІ Таня і Надя підготували цього літа програму свого спільного фортепіанового речиталю, що відбудеться 25-го цього місяця в Ірвінгтоні.

Цього роду рідкісна музична імпреза повинна б навести моральну підтримку нашого громадянства, а зокрема зацікавити молоді, товаришів наших абсолютенток. Хай же ширя і тепла українська атмосфера цього вечора залишиться в їхніх спогадах свій незагаслий слід.

ОКРУГИ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

відділові секретарі та інші урядовці та і кожен член, якщо дбає про свою установу і свою громаду.

Продовжуються заходи для налагодження видавництва відповідно до вимог часу та потреб і можливостей.

Закликом до прийнятих, щоб вони самі та інші члени їх Окружних Комітетів і місцевих Відділів доклали всіх сил і зусиль та дивину УНСоюзу на нові висоти також в організаційному відношенні, закінчив своє слово головний президент д-р Іван Фліс.

З черги головний секретар Володимир Сохан подав синтетичний огляд головних постанов і ухвал травневої 29-ої з черги Конвенції, які вже поступово виконуються та які з черги повинні спричинитися до нового розвитку УНСоюзу в усіх ділянках його активності.

Ред. А. Драган поінформовав про згадані вже головним президентом заходи для налагодження видавничих справ в найкращому інтересі як УНСоюзу, так і цілої нашої громади та народу.

Головний організатор Василь Оріховський закінчив серію коротких інформаційних доповідей з'ясуванням головних організаційних проблем і потреб на ближчу і дальшу мету.

Після доповідей відбулися запити, відповіді і дискусія, під час яких заторкнено та висловлено цілий ряд організаційних, фінансових, видавничих, як і загально-

громадських справ і проблем. З доволенням стверджено, що остання 29-та Конвенція, яка відбулася в травні ц.р. в Пінтсбургу, з'ясувала і потвердила нову характер УНСоюзу, як братерської установи з головною метою — служити своїм членам та їх родинам і громаді. Але найбільше уваги віддано організаційним справам і всі погоджувалися в тому, що вже стверджено на початку: існує невичерпальне джерело організації нових членів, якщо тільки буде вміня і охота їх організувати. Зокрема підкреслювано потребу до ентузіазму в організаційній праці, що характеризувалися піонерів та пізніших діячів УНСоюзу. В заключенні стверджено, що УНСоюз завжди був і є сьогодні, в кожному відношенні „Українською заморською твердинею“ і такою він повинен залишитися.

В дискусії забирали слово д-р. Манацький, радник Ластовський і Палівор, п. Коліснийський, Пригода, Зубрицький, д-р. Крупка, м. Шпитко, Островський, новообраний головний радник Хоманчук. Хомко і, зокрема, із приготованою характеристикою стану нашої громади в метрополії та організаційних можливостей виступив інж. Б. Мак (його доповідь буде надрукована в черговому виданні „Трибуни УНС“).

Наради закінчив короткими їх підсумками та апелем до праці і нових організаційних зусиль головний організатор Василь Оріховський.

Нова Управа КУК в Едмонтоні

Едмонтон (КУК) — Дня 20-го лютого ц.р. відбулося в Едмонтоні Загальні Річні Збори Відділу КУК, на яких обрано нову Управу цього Відділу в такому складі: Я. Скрипник — голова і заступники голови: М. Прокоп, В. Підручний, В. Кунда, П. Дашків, М. Наконечний — секретар, Б. Козакевич — скарбник, Я. Іванусів —

фінансовий референт, Р. Осташевський — культурний референт і члени Управи: Е. Гарасимів, О. Брода, І. Тимчишин, Я. Цвіклевич, О. Гнатюк, Л. Маркевич, Б. Олійник, М. Когут, Р. Петришин і Л. Цимбалістий. До складу Контрольної комісії увійшли: Е. Сулятицький, С. Самоїл і В. Багнюк.

ШЛЯХАМИ...

(Продовження зі стор. 2-ої)

острова, де були шляхи, засоби комунікації й готелі приміщення й де найбільш болячою частиною були ознайомлені з цивілізацією модерного світу та де володіли англійською мовою. Доступу до джунглів і скелястих гір, тобто до околиць, де збереглася первісна культура папуасів в її незайманій сторонніми впливами формі автор не мав, хоч інколи зумів з власної ініціативи при допомозі місцевих провідників заглянути в околиці, непередбачені офіційним пляном бюро полорджі. Перешкодою була й трудність порозумітися з тулубцями через незнання автором мови-діалектів через мале, а то й ніяке знання папуасами англійської мови.

Тому й автор жаліється, що „пролетів галопом“ по країні Папуа і через те його спостереження неповні, поверховні, зроблені прихвистом без змоги вглибитися в топографію, побут, культуру й ментальність тулубців. Все таки він зробив багато вартисних і цікавих спостережень та висновків. На його погляд тулубці — народ лагідний, приязний влади, гостинний, здібний, високо-моральний, мистецько обдарований. Як приклад подає місцеві пантомімі і сценізації в виконанні учнів середньої школи. Ці сценізації своїм задумом, інтенцією й претенцією й претенцією виступають не уступаючи крадім до праці і нових організаційних зусиль головний організатор Василь Оріховський.

Видання прикрашене численними оригінальними світлинами, що відтворюють різні аспекти побуту й матеріальної та духовної культури тулубців. Вони візуально доповнюють написане. Книжка Д. Чуба, це вартисний вклад у нашу мандриницько-описову і споминально-репортажну літературу. Вона повинна знайти масового читача. Варто, щоб в наступному її виданні зробили траплялися тут випадки

ПОДЯКА

В середу, 5-го липня 1978 р., з волі Всевишнього, відійшов у Вічність та осиротів нас, а 9-го липня був похований на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі

Світлої Пам'яті

Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН

Шко дорожого, ми, найближча родина Покійного, складаємо сердечну подяку ВШ. Панам Докторам Я. Яримовичеві і В. Салюковій за їхню доблу лікарську опіку в часі хвороби Покійного, у шпиталі та в домі.

Наша глибока вдячність Високошанованому Духовенству за похоронні відправи, а особливо ми щиро дякуємо Іх Екцеленції Високопреосвященному Митрополитові Кир Іосифові Шмондоловичу, Отцям Митратам М. Харині, В. Головінському і С. Білякові, Отцям Шамб. М. Федоричеві і Р. Москалені та Високопреосвященному М. Пирогові, М. Борисенкові, Т. Барилкові, Т. Саюкові, М. Канавакові, А. Бончаківі і Я. Мельничкові.

Дякуємо всім, що несли домонову Покійного, а іменню його поборитим-ветеранам І. Данківському, С. Мазуркові і М. Ковальчичу, Р. Карбівникові від Укр. Шадлині та членам Родини, Михайлові, Орестові і Романові Ковальчукам та Е. Дарінові.

Наша невимовна подяка ВП. Представникам Організації та Установ, Товаришам по зброї, Родині, Приятелям і Знайомим Покійного та громадянству за їхню так численну участь в похоронних відправах. Дякуємо усім тим, що в своїх прощальних словах згадували в пошани Покійного. Наша особлива подяка, Високопреосвященному Митрополитові І. Шмондоловичу, Митр. М. Харині за їхні глибокі змістові проповіді під час Заупокійної Літургії, а Оо. Митр. В. Головінському і С. Білякові за їхні богословські молитви за упокій душі Покійного на післяпохоронній Тризні.

Щиро дякуємо ВШ. Представникам Організації за їхні зворушливі прощальні слова, а саме: довголітньому та близькому співробітнику Покійного д-р. І. Пориткові (ОБВУА), д-рові В. Салюкові, Президентові Укр. Шадлині, д-рові О. Тарнавському (ЗУАДК), п-ні Н. Даниленко (Окр. Р. СУА), м-р Б. Артимішин (І. УД УНА), п. М. Ковальчичу (Т-во УПА), д-рові П. Степові (Відділ УКА), п. І. Лисогорові (СКВУ), м-р І. Базаркові (Центральна УКА), ред. В. Біляві (Предст. УНР), п-ні Л. Бурачницькій (Центр. СУА), м-р Т. Бак-Бойчуків (ОДВУ), д-рові І. Філюсові (УНС), м-р Б. Тодорові („Провидіння“), п. М. Бойчуків (УРС), інж. І. Куземському (Кред. „Самопоміч“), ред. М. Вайді (Закарп. Січовики), паням А. Щербі та Г. Бондаревим, п. П. Бузанові і м-р М. Ковальчуків.

Ми глибоко вдячні П-тву Іванні і Олександрові Білякам за їхню розраду і щиро-сердечність під час нашого родинового горя, а зокрема складасмо сердечну подяку д-рові О. Біляковій за його труд і клопотання у підготові похоронних обрядів, поладженні формальностей та за вміле переведення Тризни.

Наша щира подяка Шановній Дирекції і Працівникам Української Шадлині за їхні заходи для влаштування післяпохоронної Тризни, як рівно ж дякуємо Преп. Сестрам, ЧСВВ, з Менор Джуніор Каледжу за безкоштовне віддання залу, а паням Михайлової та Івак за вміле приготування поминального обіду.

Складаємо сердечну подяку усім тим, які зложили вінки та квіти на домонову Покійного, або жертвували на Служби Божі за упокій його душі, як рівно ж дякуємо за грошові датки в пам'ять Покійного на наші релігійні і харитативні цілі. Висловлюємо нашу вдячність Хв. Редакціям „Свободи“, „Америки“ і „Народної Волі“ за поміщення шанобливих статей в пам'ять Покійного, а місцевим радіоаудіям: ім. В. Блявського, п-ні М. Ганусей і Високого Фронту, за посмертні коментарі.

Дякуємо Похоронному Заведенню П-ва Насевичів за відрізне переведення похорону, щиро-спасибі всім тим, які усно чи писемно висловили нам співчуття, або будь-чим причинились до облегшення нашого болю і скорботи. Нехай Всемогучий Бог нагородить усіх своїми щедрими ласками і благодаттю.

ЯРОСЛАВА — дружина
АРТУР І ЕЛЕН — син і синава
ЛЕСЯ КІНАШ — швагерка
та Родина

МОЯ СЕРДЕЧНА ПОДЯКА

Отримав почуваюся до милого обов'язку зложити мою щиро-сердечну подяку всім тим, які відвідували мене в шпиталі „Парк-Рідж“ в часі моєї несподіваної тяжкої недуги. За першу найважливішу лікарську поміч моєму п. докторові Т. Артимішевичеві й його фаховій медсестрі п. Калверт, лікарям-спеціалістам серця і крові: д-рові Джералдові Равнової й д-рові Кент Девідсонові, Всеч. о. парохові В. Осташеві й Всеч. о. заступникові, за сповідь і часті відвідини мене в шпиталі й щирі слова розради в часі моїх тяжких терпінь і болю. Складаю сердечну подяку всім тим — за квіти, дарунки, картки й телефонічні поздравлення. Сердечно дякую П-ву В. Д. Тарнавському, за відступлення дня-неділю на Службу Божу, за мою здоров'я, молитви і свічки ВП. Паням-Членкиням ООЧСУ, за Службу Божу, за мою здоров'я й відвідини, п-тву: Озарукам, А. Буєркам, М. Л. Шваранським, М. К. Федорукам, В. Я. Зелегам, М. Мойсєй, М. Т. Белеям, Маріївці Тимчишин, за молитви і свічки, М. Кучма, Т. Н. Бабюкам, С. Ващук, проф. Омецьким, Литвишам, Л. Ю. Куширам, п. Галюсі Стецюк і проф. Пасіці, всім Членам церковного хору за примисний дарунок, який вручили пані: М. Холєвчук і О. Костюк. Сердечно дякую всім Парофіянам церкви св. Богоявлення, за їхні щирі молитви на Службі Божій за мою здоров'я. Хай Мати Божя окриє Вас усіх Своім Омофором і Господь благословить Вас здоров'ям!

Ваші приязні відвідини, картки й телефонічні побажання, це був для мене в дуже тяжких терпіннях і болях — як подія весняного вітру з любові нашої Батьківщини-України, за якою дуже тужу.

Вдячна Вам — ІВАННА ТЕРЛЕЦЬКА
Рочестер, 18 серпня 1978 р.
П. С.

ВКЛАД УКРАЇНСЬКИХ...

(Продовження зі стор. 2-ої)

Фешенка Чопівського, Юліяна Геніка-Березовського, о. д-ра П. Хруща та інших.

8. Проф. Дам'ян Горняткевич: „Українські мистці в автобіографіях“, Лондон 1958, ст. 4-11.

9. „Наше Слово“, Варшава ч. 42, 43, жовтень 1969. Ірена Стефанишин: „Українські студенти у вищих школах Кракова в другій половині 19-го і 20-го століття“.

10. Проф. Іван Скіртнянський: „Ще паки я паки про „Провіситу“, „Свобода“ з 16 грудня 1958, ч. 241.

11. Д-р Василь Лева: „Богдан Лепкий 1872-1941. Життя і творчість“. Записки НТШ, Нью Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1976 (1978), ст. 245, 247.

12. Богдан Остап'юк: „Мой незабутні зустрічі з Богданом Лепким“. Календар „Нового Шляху“. Вінніпег, 1973, ст. 151-156.

13. Дам'ян Горняткевич: „Богдан Лепкий у 80ти річчя народив поета“, „Свобода“, 19, 20, 21 листопада 1952.

14. Дам'ян Горняткевич: Богдан Лепкий (В десяти роковини смерті), „Свобода“, 25, 26, 27, 28 листопада 1951.

15. Богдан Остап'юк: „Замах УВО на „Ілюстровани Кур'єр Подзеня“ в Кракові 6-го грудня 1929 року“, „Новий Шлях“, ч. 27, 1972 р.

16. „Слово пламенем взялось“. Мистецтво живого українського слова. Збірник, присвячений пам'яті мистця-декламатора Юліяна Геніка-Березовського в 20-ліття його смерті (1952-1972), НТШ, Бібліотека Українознавства ч. 30, „Євшан-Зілля“, Торонто, Р. Б. 1972, стор. 164-160.

Кінець

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Зустріч та Баль Градуантів Середніх Шкіл та Школи Українознавства

Кожного року в місяці червні 47-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує Зустріч та Баль Градуантів Середніх Шкіл та Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка в Рочестері, Н.Й. Ця імпреза вітається великим успіхом, як серед батьків, так і серед молоді. Батьки мають змогу запросити своїх рідних і приятелів, щоб разом спільно радіти успіхам своїх дітей та привітати їх із закінченням середньої освіти. Молоді знову має нагоду зустрітись із однокласниками, обмінятися планами на майбутнє та дружньо і весело провести цілий вечір.

Цього року 26 студентів взяли участь у цій унікальній імпрезі. Усі святочно одягнені уйшли до залу під звуки градаційного маршу.

Голова 47-го Відділу СУА Марія Крамарчук привітала молоді та присутніх батьків і гостей та передала ведення програми ввечері пані Ірині Юрків. Пані Юрків представила градуантів, пояснюючи, хто яку школу закінчив і які має плани та задуми щодо далішньої студії. І так — із присутніх 26 учасників імпрези — 19 студентів закінчили середню школу, а 12 студентів середню школу і Школу Українознавства, або лише школи Українознавства. Майже всі студенти закінчили цю школу, тільки частина закінчила її минулого року.

Серед них, що закінчили в цьому році середню школу були: Тамара Білик, Роман Бунчер, Євген Бездух, Оля Бабюк, Михайло Ле-

Сидять (зліва): Ліда Михайлюк, Юлія Бабюк, Ірина Шмідель, Марія Лико, Євген Бездух, Ірина Лико, Ірина Рендзак, Ірина Тороус, Христия Галуца, Тамара Білик, Марія Бунчер. Стоять (зліва): Роман Бунчер, Михайло Лєнік, Петро Лєвіс, Антон Гринчишин, Василь Шмідель, Євген Білик, Марко Гур, Андрій Хом'як, Андрій Лєшишин, Степан Рєштиник, Петро Рудак, Орест Тороус, Павло Дига, Андрій Трач.

ник, Марко Гур, Орест Тороус, Василь Шмідель, Андрій Трач, Степан Рєштиник, Ліда Михайлюк, Петро Рудак, Петро Лєвіс, Андрій Хом'як. Середню школу і Школу Українознавства закінчили: Євген Білик, Андрій Гринчишин, Ірина Шмідель, Ірина Рендзак, та Ірина Лико. Тільки Школу Українознавства закінчили: Марія Бунчер, Павло Дига, Христия Галуца, Ірина Тороус, Андрій Лєшишин, Марія Лико та Олександра Нечипоренко.

Після вечері вітали градуантів: о. шамблех Микола Бабак, парох церкви св. Йосафата, Іванна Мартинюк. Голова Окружної Ради СУА на Північній Нью Йорк, Роман Кушнір, голова УККА та від Батьків Градуантів Люба Шмідель.

Усі вони раділи успіхам нашої молоді та висловили надію, що вони, пішовши у

світ на вищі студії до коледжів, будуть там амбасадорами української справи та ширитимуть правду про долю нашої поневоленої, але нескореної Батьківщини. Від градуантів дякувала Батькам за їхню посвату та любов. Ліда Михайлюк, запевняючи, що усі вони залишаться добрими, щиро відданими справі визволення України, дітьми.

Кульмінаційною точкою вечора було вручення абсолютанта Школи Українознавства матуральних дипломів, якого dokonala Лідія Трач, директорка Школи Українознавства. За найвищою оцінкою матурального іспиту троє абсолютантів отримали грошові нагороди у сумі 25.00 дол., а саме: від УРСОУ — Марія Бунчер, від Української Кредитової Спільноти Христия Галуца та від Українського Народного Со-

юзу — Андрій Лєшишин. Цю останню нагороду вручив п. Константин Шевчук. У зверненні до своїх абсолютантів директорка вказувала на потребу продовження студії українознавства, бо шораз то більше починається відчувати брак учителів. Заохочувала молоді використати під час вакацій курси українознавства, які організує наша Катедра Українознавства у

Гарварді. На допомогу в цьому прийдє УККА, який розуміючи важливість справи, постановив уфундувати стипендії для тих, які в цих курсах візьмуть участь. Усе громадянство також повинно включитися в цю акцію УККА.

Імпреза закінчилася пізньою ніччю веселою забавою під звуки оркестри „Веселка“.

Мирослава Приймак

Культурна праця Відділу Комітету Українок Канади у Вінніпезі в рр. 1977/78

Завдяки співпраці всіх представниць українських жіночих організацій Вінніпегу і головно здібній та рухливій голові пані С. Залозецькій, Відділ Комітету Українок Канади мав поважні успіхи та належно виконав плани своєї річної праці, з котрих варт згадати хоча б головніші.

У липні 1977 р. під час свята „Домініон Дей“, наш Відділ брав участь в етнічному фестивалі. В серпні того ж року в українському павільйоні „Київ“, в час Фолклорами, в один вечір наш Відділ гостив відвідувачів українських стравами, що їх приготували членики нашого Відділу. У вересні 1977 р. під час Провінційної Конференції в справах культури, Комітет Українок Канади влаштував виставку українських вишивок та вислав двох делегатів на наради. В лікарні Ст. Бобас наш Відділ влаштував „Український Сень“. У жовтні 1977 р. Відділ зібрав і передав до центральної бібліотеки Вінніпегу 100 українських і англійських книжок про Україну та влаштував в цій бібліотеці мистецьку виставку, яка тривала цілий місяць. У листопаді наш Відділ зорганізував продаж печива в Польо Парку, яка пройшла з добрим матеріальним успіхом. Так проминуло пів року і ми вступили в рік 1978. В січні, відзначаючи історичні 60-ліття Української Державності і Соборності, Комітет Українок Канади зорганізував у міській головній бібліотеці виставку книжок про визвольні змагання України та документів, грошей, марок, світлих того часу. В лютому 1978 р. наш Відділ мав традиційний „Річний Чай“ в залі УНО, пов'язавши його з виставкою картин, скульптури і кераміки. „Чай“ пройшов з повним матеріальним і моральним успіхом.

28-го лютого ц. р. наш Відділ влаштував „Свято Героїв“, з доброю мистецькою програмою та участю молодечих організацій і їх торжественним входом із своїми прапорами на залу. Під час свята продавано книжки про визвольні змагання, зокрема видання „Смолюскіну“. Незабаром після цього в Інтернаціональному Центрі відбувся вечір, де наш Відділ мав окремий столик з українським печивом та окрему виставку книжок і дитячих забавок. У березні цього року, під час великоднього сезону,

Комітет Українок Канади влаштував виставку писанок і пасок у Музеї Людини і Природи. В червні, на закінчення річної праці, відбулася товариська вечеря усіх членів Відділу в ресторані „Гольден“.

У квітні цього року відбулися Загальні Збори нашого Відділу в залі УНО. Збори молитовно відкрила голова С. Залозецька і проводила ними президія: А. Торб'як — голова і А. Шевель — секретарка. Почесними гостями були на зборах голова Крайової Управи Комітету Українок Канади В. Бучинська і М. Барвінська. Протокол з минулих зборів відчитала секретарка М. Левницька, потім звітувала про діяльність Відділу М. Левницька, А. Залозецька, М. Чернерис, О. Бабюк, Г. Онуфрійчук, Г. Кінаш, А. Гриценко, Я. Паламарчук, А. Воробець, К. Продун, А. Шевель, А. Каптіт, А. Зубата і голова С. Залозецька. Ревізійна комісія, що перевірила всі касові книги та знайшла все без закиду, поставила внесок на уділення абсолютантській Управі і всі присутні його підтримали. З черги, на внесок пані С. Залозецької, ухвалено призначити стипендії для тих студентів і студенток, що мають найкращі оцінки з української мови, а також уділено певну суму на ведення дитячої літератури. Після дискусії, і на внесок голови Номінаційної комісії А. Залозецьку, обрано нову Управу Комітету Українок Канади на рік 1978-79 у такому складі: голова — С. Залозецька, перша заступниця — М. Левницька, друга заступниця — А. Торб'як, рекордова секретарка — М. Чернерис, українськомовна секретарка — А. Шевель, англійськомовна — М. Качар, фінанс. секретарка — А. Залозецька, кореспондентка для української і англійської преси Г. Онуфрійчук і С. Бейзак, Вінніпезька Жіноча Рада — О. Коваль, Клуб Добрих Сусідів — К. Продун, Громадський Комітет — Г. Кінаш і А. Гриценко, Культурно-Освітня комісія — Я. Паламарчук, А. Назаревич, Г. Онуфрійчук. Імпредова комісія — Н. Лєхман, С. Гришів, С. Сеньків, С. Керелюк, А. Воробець і С. Петраш, архіварка — А. Гриценко, зв'язкові А. Шкредетка і А. Воробець. Ревізійна комісія: Я. Клявс, А. Пастернак і А. Зубата. Представники до Відділу КУК — Я. Паламарчук і А. Каптіт.

На закінчення голова С. Залозецька подякувала,

Музичний фонд ім. Ляписи Целевичівної

Три роки проминуло від часу проголошення на У-му З'їзді Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, 3-го листопада 1974 р. в Нью Йорку, утворення фонду ім. Ляписи Целевич — для підтримки і стимулювання творчості з вибраних діянок української культури на еміграції. На цю ціль фундатори — мгр Уляна Целевич і Андрій Стецюк задекларували щорічну вплату в сумі 500.00 дол.

Фондом завідує Головна Управа ОЖ ОЧСУ і прийнята його назва — „Фонд ім. Ляписи Целевичівної“.

Ляпися Оксана Целевичівна, від дитинства вихована в українському патріотичному дусі, зольовентів директорка вказувала на потребу продовження студії українознавства, бо шораз то більше починається відчувати брак учителів. Заохочувала молоді використати під час вакацій курси українознавства, які організує наша Катедра Українознавства у

Гарварді. На допомогу в цьому прийдє УККА, який розуміючи важливість справи, постановив уфундувати стипендії для тих, які в цих курсах візьмуть участь. Усе громадянство також повинно включитися в цю акцію УККА.

Імпреза закінчилася пізньою ніччю веселою забавою під звуки оркестри „Веселка“.

Перший конкурс з Фонду ім. Ляписи Целевичівної проголошено в українських часописах 30-го листопада 1974 р. Це був конкурс на вокально-музичний твір, пісню з героїчною тематикою. Зацікавлення конкурсом було велике. В конкурсі взяло участь 14 композиторів, що надіслали 26 творів. Нагородженими

були: 1) композитор проф. Роман Придаткевич за пісню „Поклик“ до слів Ол. Неприцького, 2) композитор Іван Вовк, за пісню „Сім струн“, слова Лєси Української і 3) композитор п'яніст Юрій Олійник, за пісню „Сяй, променіста волє!“, слова О. Олєся. Нагороджений першою премією твір проф. Р. Придаткевича успішно виконала солістка опери Марта Кокольська при аккомпанюванні д-ра Ігора Соневицького на бенкеті в рамках Річної Конференції ОЖ ОЧСУ в Нью Йорку, 25-го жовтня 1975 р.

Членами конкурсового журі були: проф. Павло Маценко, як голова, проф. д-р Мирослав Антонович, проф. Дарія Каранович, проф. д-р Ігор Соневицький, проф. Чічка Андрієнко, проф. Богданна Волянська і співачка Марія Чолій.

Замість конкурсу на 1976 р. фундатори замовили інструментальний твір для прославлення Акту 30-го червня 1941 р. у композитора Ярополка Ласовського. На цю тему комп. Я. Ласовський написав сюїту на духову оркестру. Твір Я. Ласовського передано диригентові духової оркестри осередку СУМК „Батурин“ в Торонто Василеві Кардашевці до використання.

На 1977 р. розписано конкурс на музичний твір-кантату. На конкурс надіслали 4 твори. Журі в складі проф. Дарія Каранович, проф. Олександра Берника і проф. Ігора Соневицького признало першу нагороду з цього конкурсу композиторові проф. Івану Білгородову з Чикаго, за кантату „Сонце свободи“, до слів поетеси Ганни Чернів, і другу

нагороду композиторові Осипові Залєському, з Бюфалло за твір „Полудне“, слова І. Франка.

На роки 1978-1979 наміром кураторії фонду є проголосити конкурс на музично-хоровий твір з тематикою прославлення 1000-ліття Охрищення Русі України. Цей конкурс, розраховано на два роки, вимагатиме творчої співпраці композиторів і поетів. Нагороджені будуть і текст і музика.

Крім нагороджених творів велику музичну вартість мають і ненагороджені твори, прислані на конкурс. В увазі фундаторів і членів кураторії фонду є також справа, видавання окремими випусками всіх творів, надісланих на конкурс. Крім договорів — це справа з композиторами — це справа з додатковими коштами.

Кураторія фонду діє далі в тому самому складі, що в першому році праці. В ній немає музик. Музикологів запрошується до журі окремих конкурсів.

Фонд ім. Ляписи Целевичівної не обмежений тільки до музичних творів. Фундатори фонду цього не застерегли собі. Предметом конкурсів з цього фонду можуть бути також образотворчі, журналістичні чи літературні твори, — залежно від пропозиції кураторії фонду і його фундаторів. Важливе в цьому перманентному ділі, щоб наша громада сповняла тут, поза межами Батьківщини, свої війняткову роллю — не тільки зберігання й утримування культурних надбав, вивезених із Рідного Краю, але й творення нових національних цінностей, тільки у всесторонній духовій творчості проявляється життя і ріст народу!

М. Лас

Літургією у східньому обряді закінчено жалобний період по Папі Павлові

Ватикан. — У неділю, 20-го серпня, Патріарх Вірменської Католицької Церкви, Гемааяг П'єр Гедігіан у Базиліці св. Петра відправив заупокійну Службу Богу у тому обряді по смерделю 6-го серпня Папі Павлові VI-му, закінчуючи тим офіційний 9-денний жалобний період, який розпочався з днем похорону Папи Павла у суботу, 12-го серпня. У своїй проповіді Патріарх Гедігіан наголошував на діяльності Папи Павла в справі світового миру, зокрема відносно замирення в Лівані. Протягом 9 днів один із кардиналів у Базиліці св. Петра відправляв заупокійну Літургію.

Минулої неділі до Ватикану прибув совєтським літаком в'їзний кардинал Джозеф Марія Трін-гуг-Куге, архієпископ

Ганою, щоб взяти участь у конкляве кардиналів, яке почнеться у п'ятницю, 25-го серпня, і вибере нового Папу Римського.

Кардинали, які братимуть участь у конкляве, а їх буде 111, відмовляються відповідати на запити кореспондентів відносно можливих кандидатів на 263-го наслідника св. Петра на престолі Вселенського Архирєра, але коментатори припускають, що найбільші шанси на те, що виберуть поміркованого, тобто не скрайнього консерватиста чи ліберала, як теж думають, що знову виберуть італійця.

Конкляве кардиналів відбуватиметься, згідно з традицією, у Сикстинській каплиці і передбачають, що триватиме недовше як тричотири дні.

UKRAINIANS IN PENNSYLVANIA

A CONTRIBUTION TO THE GROWTH OF THE COMMONWEALTH

Price: \$6.00 (hardbound), \$4.00 (softbound)
Postage and handling \$0.75
New Jersey residents add 5% sale tax

SVOBODA BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07310

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.
Власник Ю. Безсоніа

- Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, різном у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:

Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села“, у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

Закінчено шкільний рік Школи Українознавства в Картереті

Закінчення навчального шкільного року Школи Українознавства відбулося в суботу, 17-го червня ц. р. Програму попередила Божественна свята літургія у наміренні української молоді та їхніх батьків, що її відслужив о. год. 6-ий увечері в церкві св. Богородиці Діви Марії о. Р. Брида, який різном сказав до шкільної молоді змистовну проповідь.

По Службі Божій усі учні і батьки перейшли до церковної зали, де матуристи і учні отримали свої свідоцтва і нагороди. Святочну програму відкрив директор школи інж. Володимир Янів, привітавши учнів та їхніх батьків, головно звернувся з проханням до матуристів, які вже залишають українську школу, щоб далі в своєму житті не забували чого навчилися в нашій рідній школі, та різном склав привіт від Відділу УККА, як голова.

Програмою провадив учитель Іван Кушнір, відтак кожен учитель подав батькам короткий звіт про свою класу та всі ствердили, що основним завданням школи є передати учням найбільше знання про Україну та українців, краще володіти українською мовою, вміти писати і читати. Від громадських організацій побажання далішніх успіхів у науці матурантам склали, Іван Рачинський від Відділу ООЧСУ, Розалія Терещека — від Відділу СУЖ, О. Якубович від Юного СУМА, Василь Матлага від Батьківського Комітету української школи, який піджував о. д-ров В. Попішлякову, директорів, учителям, членам Батьківського Комітету, як різном усім громаді за невиспущу працю та підтримку рідної школи, побажавши учням гарних вакацій. Відтак кожен учитель із своєї класи давав коротку програмову точку. Опісля розділено свідоцтва і дарунки учням, за що батьки і присутні гості нагороджували усіх дітей і учителів, виявляючи подяку різними оплесками. Кожен матурист виголосив коротеньке слово про рідну

школу, розповівши, що в ній навчався. Відтак прощався з учителями та своїми друзями, дякуючи батькам, що їх послали, а учителям за добре навчання.

Цього року сповняється вже з черги двадцятиліття існування Школи Українознавства в Картереті, Н. Дж., яка існує при українській католицькій церкві св. Марії, і яка вже дала третій випуск матуристів 8-ої класи. Цього року 10 дітей склали матуру восьмою класи. Список матуристів: Б. Сеньок, А. Янів, М. Зубенко, Е. Погода, Т. Гришчин, І. Кушнір, М. Турко, І. Когора, З. Сеньок, Н. Якубович. Школа працює за програмою і підручниками Шкільної Ради УККА в якій навчається щороку коло 40 дітей. Почесним головою є д-р о. Віктор Попішляк, директор школи інж. Володимир Янів, учителі — Іван Рачинський, Іван Кушнір, п-ні Марія Якубович, Остап Якубович, заступник Ігор Рачинський, фінансовими справами завідує п-ні Марія Васічко. Учні цієї школи беруть участь майже в усіх імпрезах чи академіях, які відбуваються у Картереті, а батьківський комітет дбає про фінансову підтримку школи, нагороди за гарні успіхи учнів та в допомагах учителям у влаштуванні шкільного свята св. Миколая. В признанні за гарні успіхи у іспитах зрілості і для впровадження матурантів у нове українсько-американське життя, Комітет батьків влаштував перекуску, під час якої учні і їхні друзі та батьки висловлювали свою радість, що їхні діти багато навчилися в українській школі, що їх можна було завважити під час програми.

Подяка належить за подарунок для нашої

школи УНСоюзові за 75 00 дол. та прийнятому секретареві Відділу „Провидіння“ Демкові Сенькові, який привітавши учнів, передав 20.00 дол. на школу.

В усіх учасників Вечір здійснення мрій залишив милий спогад неповторних переживань.

Василь Матлага

РІЗНЕ
Асторія, Н. Й.
ДО ВІНАЙМУ
4 КІМНАТИ
Нова лавина і кухня.
Низький рент.
Тел. (212) 932-5790

HELP WANTED

HOUSEKEEPER
(Cook — will sponsor, sleep-in, 3 in family, 12 year old boy. Own room. Cooking important. Exp. & references. European family. N.J. 45 min. by bus from N.Y.C. (201) 391-2319, if no answer (201) 288-5888 wkdays Mr. Friedman.

ПОШУКУЄМО
УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ
на постійну працю до опіки над малою дитиною. Крім оплати, включено приватну кімнату з лавиною. Приватна, одностанова хата. Спокійна околиця. Прошу телефонувати ввечері на число — (201) 297-5358

SILVER SMITHS
exp'd w/hard soldering, thorough knowledge of gas torch soldering w/stick & hand tools.
SPINNERS
exp'd in heavy gauge sterling silver.
METAL STAMPERS
exp'd in stamping sterling silver hollowware
FINISHERS
exp'd in sterling silver ware, sand buffing & bobbing.
These positions offer a good salary & excellent benefit program.
TIFFANY & CO.
Leading mfg of sterling silver ware. Call Personnel Dept. from 9 am-4 pm (201) 483-0140

„СВОБОДА“
заангажує негайно на постійну працю:

1. Фахового друкаря (пресмена) і
2. Метрампажа-ломщика (цпо). Не позамомлених з цією працею — навчимо.

Добрі умови праці і бенєфіти.

Голоситесь особисто —

СВОБОДА

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Галина Онуфрійчук

DELTO
EUROPA CORP.
(Roman Iwanyckyy)
146 First Ave. (Bet. 8th & 9th Sts.)
New York, N.Y. 10005. Tel. 228-2266
ПОДАРКИ на Україну і на різні нагоди. З українським зором саїчки, склянки і вогнетривалі ринки з накривками (casserole-ovenproof).

REAL ESTATE

SACRIFICE
BUNGALOW COLONY
Ellenville, N.Y. 42 units. Winter home. Rec. hall. Restaurant. Main highway.
(914) 647-4880

FOR SALE (or) LEASE
Successful large
RESTAURANT & BAR
in Southern Ulster County,
New York.
Call between 11 a.m. and 1 p.m.
(516) 669-0361

Lower East Side
BEAUTY PARLOR
Established business for 15 years.
Fully equipped. Good income.
473-9779, 477-4617, 777-9652
Ask for Sylvia or Raymond

НЕБУВАЛА ОКАЗІЯ
Парцелі в Eldred, N.Y. (4 1/2 миль від „Верховини“). Властитель виїжджає в випродує 1-акрові парцелі від \$3,100 (вартість \$5,000). Також ново-збудована хата, 3 спальні, акрова парцеля — \$40,500 (вартість \$46,500), безплатна система води і санітарна, вартості \$2,500. По 9-й веч.
(914) 557-8741

ECOMO-HOMES CONSULTING
P.O. Box 207, Eldred, N.Y. 12732
Home systems design, including solar heating, contract review, quality control, prof. supervising, by appointment only. Також інж. О. Ховалів, вкляже на можливість ошаджування тисячі доларів.

НА ПРОДАЖ
ЛІТНІ ДОМИ
над озером в Глен Спей. Приступні ціни. Також маємо землю 2, 3 і 4 акрові парцелі, з доступом до озера.
Тел. (212) 838-0540
веч. (212) 428-5150
і (914) 557-6172

КЕРТОНКОН, Н. Й.
2 дом. 1 1/2 акр., елект., криниця, близ. до міста, обидва за \$12,000.

Майже нова ранча, велика накривна площа. Всі угоджені. Крок до Союзівки. \$30,000.

5-кім. дім, викинена пивниця, олівне огороження. 1 акр. \$19,500.
KATES REALTY
Kerhonskon, N.Y.
(914) 626-4141, (212) 726-8288

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz — J. J. McNeerney
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 859-9478
191 Avenue „A“
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ПОСНФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каліжках, на кладовищах і кожним ритуалом. Похорони по мінімальним цінам.